Preu de suscripció: 2'50 ptes. l'any
Un número: 10 cts.

EMPORIÓN

PERIÒDIC QUINZENAL

Redacció i Administració: Ateneu Montgrí

Any I

TORROELLA DE MONTGRÌ 10 de Octubre de 1915

Núm. 19

DE LA TERRA

- - LA CONDUCTA DEL AJUNTAMENT

Tornem, tornem-hi a ficsar-nos en les tristes realitats que'ns ofereix el nostre Ajuntament; tornem a acusar-lo per la seva indiferencia, per la seva apatía devant de problemes vitals.

Pro ara la nostra airada actitut de protesta, la indignació de Torroella sensata, deuen anar, van de fet barrejades amb un cert sentiment de conmiseració, no per els causants del nostre estat actual, que aquests no son sinó mereixedors d'aspres cençures, pro sí conmiseració per el nostre poble que aguanta, que's víctima de sort tant malestruga.

Per lo vist els estímuls morals, l' amor propi, la pública dignitat, no tenen cap valor entre els homes que dirigeixen els afers col·lectius.

Per lo vist sols tenen alguna eficacia, els sinapismes més forts, per dir-ho gráficament els cops de tralla, les mides, el procedir violent. Digui-ho sinó el nostre primer article sobre la qüestió de les Escoles, sobre la situació del Ajuntament torroellenc, que promogué una decidida actitut airada en el sí de la corporació municipal, que motivá una enérgica protesta de la mateixa, feta constar en acta solemnement.

Nosaltres aleshores tinguerem una secreta esperança, vesllumavem un rajolí de llum, símbol d'una millora. Per això nosaltres varem esperar, i encara que mantenint la nostra serena i enérgica actitut, varem establir una treva, un descans; nosaltres aleshores fugint de la terra baixa, de la realitat, que empestifa i esquifeix, arrencarem un ample vol vers espais d'aire diáfan, amb grans visions de llum...

Esperárem envá. Prompte vegérem allunyar-se l'esperança incipient nascuda en nostre cor, prompte vegérem esvair-se com una bambolla de sabó, el rajolí de sol; tornárem a la realitat, tornárem a la fosca, tornárem a respirar un aire malsá, un aire de mort.

I nosaltres, que pregoném sempre l'amor; nosaltres que amb amor volém cimentar tota la nostra obra, ens veiem en la precissió d' empunyar altra vegada el fuet de l'acusació i del cástic violent, recordant a Jesu-Crist, quan amb una tralla a la ma i amb esguard apocalíptic, treia als mercaders que profanaven la santetat del Temple del Senyor.

Acusem a l'Ajuntament de Torroella, per la seva desidia i negligencia habitual; pró l'acusem d'una manera particular, per la seva passivitat en la trascendental qüestió de les Escoles Públiques. L'acusem per la lleugeresa amb que ha tractat aquest assumpte, prenent una multitut d'acords disparatats; per no haver de fet, donat un pas en la seva resolució, per no haver començat sisquera i de veritat la tramitació del expedient de venda de làmines, sense que això vulgui dir la nostra conformitat en aquesta solució; tot això després de *dos mesos* de la visita del Rector de l'Universitat, de la amenaça del tancament indefinit de les Escoles, de la gracia que 's cencedí al Ajuntament d'*una prórroga*—prórroga sospitosa—de quatre mesos.

Acusem á l'Ajuntament d'haver oblidat les obres en el quarter de la Guardia Civil, després d'haverles acordat amb el Quefe d'aquest benemérit Cos, i davant l'amenaça de la supressió del servei de Torroella segons ens informa una distingida personalitat.

¿Pot seguir consentint-se aitals abusos? Pot el poble de Torroella aguantar la desidia, l'inutilitat del Ajuntament? Pot deixar passar que'ls nostres nois— fills d'aquest poble — se vegin tractats amb tal menyspreu per la Corporació municipal, amb unes Escoles en estat incalificable?

¿Pot consentir-se que per abandó, per indiferencia, sigui tret de Torroella l' honorable Guardia civil, mereixedora de totes les atencions, digne de tots els respectes, de tots els elogis?

¡I Tolerarém que això passi; tolerarém que a la vergonya de les Escoles, s'hi afegeixi la vergonya de que's suprimeixi el lloc que ara ocupa la Guardia civil! I les pedres dels carrers — que tant abunden — no s'alçarán contra els causants de tal situació!

Ja n' hi há prou de subterfugis, ja n' hi há prou d'excuses, d'evasives per a sortejar els problemes municipals. Si es que'ls directors, si es que'ls cipals responsables, no rectifiquen i milloren, que siguin al menys els *altres* que desde son cárrec, protestin alrats en nom de Torroella.

I veusaquí torroellencs, veusaquí com nosaltres, com en *Pons* en particular, han guanyat la batalla. Teníem raó. Els mateixos, el mateix Ajuntament ha esvait l'efecte de les seves protestes — paraules,

paraules, paraules — que s'han convertit en motius de nova culpabilitat, encara que d' ella en sigui principal responsable la política que 'ns governa i de la que n'es fill l'Ajuntament.

Sí, teniem raó; ja ho sabíem quan ens decidirem a parlar; pró en l'actualitat encara es més notoria.

Malgrat tot, aquesta victoria ens causa una gran pena; nosaltres no la volém. Perqué ella s'ha obtingut en perjudici de Torroella, en l' altar de la qual nosaltres rendím totes les coses; en honor de la qual acceptém tots els dicteris, i pel seu bé totes les derrotes.

PONS.

■ ■ ■ ■ ■

FILOSOFÍES

SAGETES

ELS MECÁNICS

Escoltem un piano de manubri. Com a piano de manubri i tot, es desastrós. Aquella música a preu fet, aquella fressa més que de metall en general, de ferramenta en particular, aquelles inspiracions *de cinc céntims, aquella* marsellesa, *tocada a instancies d'un* macago, *i i que més que a matar frares excita a degollar ignoscents de la cultura i de l'art, me deixen els nervis destrempats.*

¿Qui va inventar el piano de manubri? Jo comprenc que un espanyol, un francés, un italiá, inventi un violí. El que inventa un piano de manubri, una pianola, una máquina de sumar, si no es inglés o alemany, mereix ser-ho.

Però som als temps de la mecánica. Aviat farem versos amb máquina, i la gent s'enraonará amb máquina: el Secretario del amor *es el primer pas cap a l'amor mecánic. L'art mecánic ja ha donat un pas de gegant amb els pianos de manubri.*

AVORREIXO LA CULTURA?

Tinc variats motius per avorrir la cultura. Un dels motius es perque la cultura als ulls de la majoría del públic. dona aires de persona respectable a certa gent fredíssima de cor, indiferent en idees relligioses, que es l'idiotisme més gran imaginable.

Analfabetisme i poques ganes de practicar la Relligió, sería massa abús. La societat, sobre tot la bona, *l'elegant societat, necessita per admetre un subjecte, certa documentació. La cultura es una cèdula que fa viables moltes monstruositats.*

El no tenir memoria, es una flaquesa perdonable. El no tenir relligió o semblar que no se en té, don aires de despreocupat. !Ah! el no tenir cultura, això es intolerable. Un subjecte sense cultura, inspira odi, i si té bon tarannar inspira llástima.

An a mí lo que més llástima m'inspira, son certs subjectes d'ànima glaçada, qui porten ben alta, ben dreta i ben sola la bandera de la cultura.

Dic això avui que acabo de dedicar tot el día a estudis de cultura: estudis metafísics, lectura de noveles den Dickens, escriptures de subtileses literaries.

FLIRTEIG

Alguns amics meus, als quals jo ja tenia en excel·lent concepte, ha devingut a mos ulls més discrets i asciençats: M'han enviat frases laudatories amb motiu de ma glossa sobre l esperitual elegancia.

El subtil lector em tindrá per vanitós. I bé; jo pecador....

Mon esforç anímic l'he posat en una árdua empresa: la de poguer un jorn assegurar en veritat, que considero talentós a un amic per causa d'una crítica desfavorable an alguna obra meva. Oh refinament d'elegancia! Si tu ja l'has assolit, lector subtil, fes-m'ho saber, que jo m'ho anotaré com un dels curiosos i rars fenómens que'm donarán motiu a un interessantíssim estudi psicològic.

LA GUERRA

He sentit a parlar molt d'un home pacític, serè com un ull de peix, equilibrat com un banc, entenimentat casi sempre. No més una cosa el posava fora de sí: les campanes. Li parlaven de campanes, sentía ell tocar les campanes: s'aixecava i amb gest dramátic començava com qui predica: "Les campanes, ah les campanes!" i ho repetía amb un amor immens, en un transport d'indescriptible entusiasme. Desgraciat de qui hagués impugnat l'opinió ferma que ell tenía sobre la millor manera de tocar les campanes. S'hauría llençat sobre l'atrevit com una lleona qui defensa sos cadells.

Els espanyols, més que convicccions sobre la manera de governar nostres coses, tenim arrelades opinions sobre assumptes enlairats; per exemple: avui per avui sobre la guerra. No sobre el que devem fer a Espanya en un estat anormal dels pobles; no; sobre qui guanyará la partida en aquestes lluites espantables.

Jo casi no goso parlar a ningú sobre la guerra. Em fa basarda contemplar als homes, sortits de pollaguera! Recordo alló de: ¡Les campanes. ah les campanes!

Que n'hi ha de toca-campanes!

LUCIANUS

■ ■ ■ ■ ■

MANS ALBES

I

En l'humilitat de la via
i a vora del meu repós
quan més vensut defallía...
al fí de la vida mía
he degut trobause a Vos.

—Vida d'hèroe i de poeta.—
Sobre el camp del meu escut,
que enlairava amb ansia inquieta,
va clavar-s'hi una sageta
que ferí ma Joventut;

i quan, vensut, rodolava
per la estepa de lo humá,
quan la esperansa acabava
sota el dubte, que acusava
de lluytar i viure en va,

una má santa i ferventa
se va estendre en mon camí,
amb la gracia resplandenta
d'un'amor convalescenta
que fa almoina a un peregrí...

II

¡Alba mà, mà bondadosa
que la Vida ha consagrat;
mà divina i piadosa
que demunt de quant se posa
fa florirhi voluntat;

que es germana de les roses
que floreixen pels convents;
i amb l'enginy de les esposes
te l'aroma de les coses
més humils i més fervents;

Mà de Santa i de Princesa,
qui sab l'ordre i la bondat,
que es molinera i pagesa,
pasta el pà, broda bellesa,
i 's consum de caritat....

III

¡Oh albes mans, mans estimades,
sempre en creu sobre del cor;
santes mans enamorades,
¡qui os podés tení apretades
fins a l'hora de la mort!

¡qui os podés parlar en vida
pel passat inconegut
on floría la mentida
tant llunyana i perseguida
per ma folla joventut!...

a alcansar les maravelles
que no vaig podé assolí,
i triomfant posar en elles
una embostada d'estrelles
per sembrarles pel camí!...

MIQUEL DE PALOL

ATENEU MONTGRÍ

DIUMENGE 10 OCTUBRE 1915

XVI Vetllada íntima amb motiu de la repartició de premis del primer concurs d' Historia de - - - - - - Catalunya - - - - - -

PROGRAMA

I **Fantasía TOSCA** (Puccini). Orquestra Montgrins.
II **Lectura del discurs del President del Jurat** D. Jaume Massó Torrents.
III **Memoria del secretari del Jurat.**
IV **Solemne repartició de premis.**
V **Fantasía MARUXA** (Vives). Orquestra Montgrins.
VI Cançó escolar **Rataplim, rataplam** (N. Freixas) per la secció de nois.
VII **FRATERNITAT** (Apeles Mestres) poesía per M. Ballester.
VIII **A una senyera** (Mn. V. Riera) poesía per J. M. Roig.
IX L' interessant i delicada visió crepuscular en un acte, lletra del llorejat poeta **Rafel Masó** i música del inspirat mestre **J. Pecanins**

L' Oració de la nit

(Secció de nois i noies)

X Cançó escolar **El dijous a l'Escola** (N. Freixas) per la secció de noies.
XI El diálec escrit en «caló» per **J. Vallmitjana**

PROP DE L'OMBRA

interpretat per **J. Castells** i **J. Rubau.**

A les 9 en punt de la nit

PREUS:

Entrada y butaca . .	0'70	Ptes.
" general . .	0'35	"
Mitja entrada . . .	0'20	"

NOTES: La vetllada se donará al TEATRE JOU.—Els socis i families tenen entrada gratuita. Solament els que vulguin butaca tenen d'abonar 15 céntims per cada una. Les butaques estarán en poder del andador fins a les 8 del vespre, passada aquesta hora se posarán a la venda públics.

LA FUTURA TORROELLA

Ha passat molt de temps i el meu confident, el amic torroellenc vingut del món dels vius, no ha acudit a la cita que 'ns havíem donat. ¿A qué obeía aquesta demora? M'ha sigut impossible l'esbrinar-ho, encara que penso sería filla de les dificultats de acomodament, en el seu nou hostatge.

Pró l'altre día, en mig de la furia d'un tramontanal espaventós, amparant-se en la fosca de la nit, vegí l'ombra vagorosa d'una ánima. Poc després un cop sec i pausat ressonava en l'estretor de la meva casa.

—Ja vá, respongui amb veu plena de vivesa i ansietat.

—Obriu, amic Follet, si es que voleu continuar la conversa interrompuda díes ha.

Amb un instant vaig ser fora. No temíem ni la tramontana, ni la fosca, car els esperits estant lliures d'aquestos contratemps.

—Parlaveu-ho d'un monument als primers iniciadors de la renaixença de Torroella...

—No vos precipiteu, amic Follet, avui vos parlaré d'algunes millores de la nostra vila, degudes a un Ajuntament conscient dels deures.

Sabéu que la primera condició per a l'exércici d'un cárrec públic, es la diligencia, el zel en el manteniment del principi d'autoritat i en la defensa dels principis d'ordre i de bon govern. Doncs bé; aquesta qualitat la posseeix l'Ajuntament d'ara, tant com mancava a l'Ajuntament de vostre temps.

—Doncs, sí que 'n deuen ser de diligents els de ara, vaig fer jo.

—Consideréu vos mateix que ho sabéu. Lo primer que han fet ha sigut allunyar de sí el personalisme i les petites miseries de la política de clientela. Després posar tota la seva voluntat en el més recte i zelós cumpliment de son cárrec. Amb aquestes dues condicions, junt amb un criteri regular, se pot treballar ventatjosament per una població com la nostra.

Amb diligencia curen d'estudiar millores a introduir, busquen nous ingressos per a subvenir necessitats apremioses, que son tantes en un poble en que tot está per fer; no permeten que mani aquells que son subordinats i ostenten un empléu d'atribucions definides; no fan pressupostos ficticis i no se amparan a petites excuses per a sortejar els problemes; amb constancia i activitat se preocupen de tot quant se refereix als negocis municipals.

Amb fugir del personalisme, la clientela i la política local, afoguen tot intent de parcialitat, peguen a qui s'ho mereix, sense mirament de cap mena; maten el favor que 's dispensa als amics i no permeten que s'afligeixi al contrari, sols perque es contrari. A cada hú lo seu.

—Santa paraula, aixó sí que es un gust!

—I doncs, qué? D'aquesta manera, com que 'l Municipi, el poble de Torroella es ric, s'han pogut augmentar (encara que en part insignificant) els tributs; s'han creat arbitris (que en vostre temps no existíen gairebé); en una paraula, amb petits aimants per un cantó i per l'altre amb les economíes necessaries, avui l'Ajuntament viu una vida esplendorosa i ha pogut fer una llarga llista de millores públiques.

Anem per peces menudes i concretem. Per la munifencia d'aquell torroellenc-americá, veritable patriota, s'ha fet l'obra de les Escoles Públiques i la nova Casa de la Vila, amb l'aixamplis de la plaça. Amb la consignació en el pressupost sols d'una quantitat de 1.500 pessetes, en pocs anys relativament, s'han aplanat els cárrecs que tenen ara l'aspecte i la llisor d'una ciutat. No hi ha pels carrers, ni escombraríes, ni pedres, ni pols. Mitjansant un senzill contracte amb l'Ajuntament, hi ha dos carros que dos cops per setmana netegen els carrers de bruticia, i com que ara els veíns millor educats, compleixen al peu de la lletra els bándols de l'Arcaldía, perque l'Arcalde *se preocupa de ferlos complir*, cada día o per lo menys sempre que convé, tots els veíns reguen el troç que 'ls hi correspon. A més ara a tot arreu hi ha antares (aceres), i la canalització está ben condicionada; i aixó s'ha obtingut per medi de l'aplicació d'un arbitri i un senzill conveni entre l'Ajuntament i els propietaris. Per son compte l'Ajuntament ha construit clavagueres; ha fet desaparéixer femers i pous en males condicions; s'ha preocupat i ha donat una solució als problemes de llum i de l'aigua, serveis que's presten d'una manera immillorable.

Qué més? Han anat més enllá. Han multat severament a tots els infractors i aixís els agricultors se han vist en la precisió d'adobar el troç que 'ls hi correspón dels camins veinals que en vostre temps eren intranzitables. I quan els cabals ho han permés han fet construir un Parc Municipal, amb molts arbres, per a esbarjo de grans i xics en les hores vagatives. I en estudi hi han molts projectes que vindrán a augmentar els encants de Torroella, ara model de Municipis, com oprobi era de tot home sensat en la vostra época. No cal dir que ja no hi han les *cábiles* a plaça i no hi serán mai més. No cal dir que la edificació está reglamentada.

Els edificis son de bon gust, sobressortint entre tots un Escorxador que es l'última paraula de modernitat. Aquest bon gust está tant arrelat, que tots els torroellencs s'han ajuntat per enderrocar allò que de més lleig ofería l'hermosa Iglesia Parroquial, me refereixo al altar major.

L'Ajuntament subvenciona, com es natural i a mida de sos possibles, tot quant suposa ventatges collectives. Se celebren fires magnífiques per S. Isidre i S. Andréu; la festa major es un programa de festeigs lluidíssims.

Pró per alegría vostra, amic Follet, dos institu-

cions junt amb **Emporión** decideixen i orienten l'opinió pública. Son l'«Ateneu» i el «Sindicat», que compten amb edifici propi, i amb centenars i centenars de socis. A ells sigui donada honor i gloria, car son els operaris, els adalids de la Torroella renaixent.

***

Encantat estava de lo que anava oint. Al despedir-nos, al meditar de nou la solitut del meu lloc de Pau, tot jo era un somriure d'immensa joia...

Mentrestant a fora xiulava inclement ta tramontana; pró malgrat tot, en aquell moment sentía per ella una gran simpatía. Era que la tramontana, me portava un alé, un record de la meva dolça vila, de la meva estimada Torroella.

EL FOLLET BLAU.

■ ■ ■ ■ ■

• ECOS •

EL començ de la tardor, se significa en nostra vila d'un modo ben típic amb l'esbogament de les panotxes; feina de dolç reculliment que acobla cada vespre tota la familia, des de l'avia al net més menut, a l'entorn de les panotxes apilotades a l'entrada; feina pacient a la llum migrada d'un quinqué. L'avia amb les seves mans nuoses i seques, esbossa amb tot contant l'obligada rondalla als menuts que se la guaiten enartats, amb els ullets ben aixeribits: «Tia María, que'n passeu la farina, catric, catrac, treveume del sac....»

La jove i l'hereu esbogen depressa i trassudament, els ulls en la feina i la pensa en els remaleits interessos, bo i fent comparances: que si la cullita de l'any passat era més grossa que la d'enguany...

La moça gran amb el promés al costat es- entre tots dos una panotxa i la pell bruna de les seves mans está constantment en ditxós contacte. Tot esbogant desgranen baix, baixent el seu rosari...

L'esbogament de les panotxes es feina pacient, feina de dolç reculliment, feina tardoral...

I que'n serán de boniques, després, les panotxes esfullades, posades a secar als balcons i finestres! Com groguejarán hermosament al bes del sol! I els grans d'or quin perfum que tindrán de rondalla i de rosari...

***

JA ha finit la temporada d'istiu i amb ella l'estada en nostra vila dels estiuejadors que tant de relleu i animació li donen. Ara som a la tardor, l'estació crepuscular del any, amb tot el seu rossec de tristeses. La nostra vila es ara més que mai serenament gris.

Els estiuejants han marxat oxigenats, amarats de sol i de llum, emportant-se'n l'alegría del istiu, remenbrant la fressa monorrítmica de les onades de la nostra mar, el perfum sanitós de l'aspre montanya, lo placévol de la seva estada fruida tranquilament lluny del neguit de la gran ciutat que ara resplendirá novament plena de vida.

Al marxar ens han dit:—Un bon hivern i fins un altre any.

I nosaltres hem evocat el rossec de tristors d'aquesta estació crepuscular, i la gran nuesa del hivern que s'acosta.

***

AFEGIM una nova acusació per l'Ajuntament; una nova acusació en la serie interminable d'acusacions que podríem fer.

Ens referim a l'oblit que sofrí, oblit fill de la manera de ser de la Corporació municipal, de no avisar degudament la visita d'una Comissió de compra de caballs, pel passat dilluns.

Que consti que l'Ajuntament feia dos mesos que havía rebut l'encárrec de fer-ho avinent a tots els veins.

D'aquesta manera, la política que'ns governa defensa els interessos del poble. ¡Vergonya eterna!

Aquesta es l'acusació, la denuncia que'ns feu el passat dilluns un conegut agricultor. De mica en mica tots els veins se convertirán en fiscals i denunciadors. A pesar de lo qual, els nostres homes no cambiarán de norma i de conducta, i fins potser pensarán encara en guanyar eleccions.

■ ■ ■ ■ ■

LA GRAN BATALLA

Avui, día 10 d'octubre, té lloc a Barcelona, la gran Assamblea per a fer sentir el clam de Catalunya, que demana satisfacció a les seves aspiracions i necessitats.

Es un moment d'emoció. La nostra terra, dominant l'inquietut que invadeix tots els esperits i tots els pobles, fa sentir la seva veu serena i plena d'un gran sentit práctic. Ella mirant la trista situació present, originada per el paorós conflicte europeu, pensa en el demá, que's presenta vóltat de negres averanys.

Ella protesta contra l'ineptitut del Govern central que amenaça portar a Espanya a una bancarrota definitiva. Ella tota vida, tota joventut, se redressa valenta i el seu gest és tota una maledicció per la política que priva en les altes esferes del Estat.

Tots els partits polítics catalans, tots els estaments, tot lo que representa alguna cosa, s'aplega

avui en Assamblea Magna, per a pendre acords trascendentals.

Que no hi manqui el nostre esperit. EMPORION s'hi adereix amb tots els seus entussiasmes jovenils. ¡Visca Catalunya!

La Comissió organitzadora ens envia el següent manifest:

"Comissió Mixta de Zones Neutrals

Honorable senyor:

Se parla, després d'una llarga suspensió, inesperada, arbitraria, casi anticonstitucional, de la probable reobertura del Parlament.

Catalunya, que durant aquest temps ha viguit demanant del Govern, sense ésser escoltada, la adopció de mides de carácter económic que salvessin Espanya de sa fatal ruina, deu demostrar, una vegada més, que en la defensa dels seus interessos, que son els de totes les regions que del treball ne fan la base de sa prosperitat, sab mostrar-se ferma, constant i resolta.

Tot Catalunya, doncs, deu posar-se en peu per evitar que puguin ésser burlades novament les seves aspiracions, per a exigir que les Corts discuteixin i resolguin sobre totes aquelles reformes interessades per ella i que afovorint el treball espanyol, obririen camins de prosperitat a nostra terra.

Pero per a lograr això es precis que l'opinió pública se mostri enérgica i decidida, perque sols aixís será escoltada.

Per això la Comissió mixta de Zones neutrals, formada per la representació parlamentaria dels partits polítics catalans, dels Excms. Ajuntament i Diputació Provincial de Barcelona i el Comité de les Entitats obreres i cooperatives, han decidit la convocació d'una GRAN ASSAMBLEA de totes les forces socials, económiques, obreres i politiques de Catalunya per a demostrar als governants i als legisladors que es unánim la voluntat del nostre poble d'obtenir aquelles reformes económiques, que, amb tant de seny i de prudencia, vé demanant fa temps sense que la seva veu siga escoltada pel Govern.

Els que firmem, que en representació de tots els matiços polítics i de totes les organitzacions patronals i obreres de nostra Ciutat, integrén els esmentats organismes, ens complavem en convidar a l'entitat de vostra digna Presidencia, a la Assamblea esmentada que tindrá lloc el día 10 del vinent mes d' octubre en el históric Saló de Cent de les Cases Consistorials de Barcelona.

Coneixedors del vostre alt patriotisme, no duptem de que voldreu enviar delegació expressa al esmentat acte, que per a que sigui eficaç, deu ésser revelador de tota l'inmensa força i de la energía i decisió de Catalunya.

Personalment, vos en restarán també agraits, Enric Prat de la Riba.—Josep de Caralt.—Francisco de A. Cambó.—Alexandre Lerroux.—Pere Corominas.—Josep Roig i Bergadá.—Josep Puig i Esteve.—Eladi Gardó.—Pere Gorga Artigas.—Francisco Barot.—Salvador Vives.—Josep Pros.—Domingo Cases.—Raimond d'Abadal.—Rafel Vallet.—Joan Vidal i Valls.—Josep Juncal.—Oriol Martsrell.

Barcelona 27 setembre de 1915.

■ ■ ■ ■ ■

- VEREDICTE DEL CONCURS DE HISTORIA DE CATALUNYA

Primera categoría. - 3 premis de 25 Ptes. — Grau Navarro, Ramón Borrat i Pere Vicens.

Segona categoría. - 8 premis de 20 Ptes. — Pere Pagés, Ramón Castells, Josep Miquel Roig, Lluís Geli, Manel López, Pere Mir, Mateu Ballester, Lluís Bech.

Tercera categoría. - 6 premis d'obgectes. — Rafel Massaguer, Josep Bofill, Albert Prats, Pere García, Joan Durán i Salvi Marín.

El Premi Extraordinari de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, s' ha adjudicat a don Pere Blasi, professor públic de Torroella, i el del Jurat Calificador a don Josep Font, de l'Estartit.

Torroella de Montgrí 13 setembre 1915.

J. Massó-Torrents, president. — Josep Carreras. Eduard Viñas. — Ignasi Capellá. — J. de Camps i Arboix, secretari.

—

La Vetllada que's celebrará avui diumenge a la Sala Jou, i qual programa publiquém apart, desperta una molt justa espectació. Poques vegades se haurá combinat a Torroella un programa tant variat i selecte. Especialment la visió crepuscular *L'oració de la nit*, executada per nens i nenes, es un espectacle nou a Torroella. Creiém doncs amb fonament, que aquesta vetllada del Ateneu, tindrá un éxit grandiós i com poques, se veurá extraordinariament concorreguda.

■ ■ ■ ■ ■

NOTICIES

L'«Ateneu Montgrí» sempre amatent en totes les coses que fan referencia al be de Catalunya, ha enviat la seva adhessió mes entussiasta per l'Assamblea Magna que se celebra, avui diumenge, a Barcelona per a protestar de l'actitut del Govern Central i concretar les seves aspiracions en l'actual moment.

L'«Ateneu Montgrí ha confiat la seva representació al nostre bon amic i distingit periodista en Manel Rodés i Areñas.

Comiat.—Nostre amic en Manel Séculi s'ha embarcat per a la República Argentina ont fixará la seva residencia.

També s' ha absentat de nostra vila la seva gentil germana senyoreta Enriqueta Séculi, per ingressar en la Normal de Mestres de Giaona, quina carrera cursa.

Felicitació.—El nostre estimat amic i aprofitat estudiant en Joaquim Carreras i Artau, ha obtingut després de brillants exercicis, el premi extraordinari de la Facultat de Filosofía i Lletres, de l'Universitat de Barcelona.

Per tant senyalat triomf felicitem coralment a nostre jove amic.

Donatiu.—La Sra. D.ª Carme Pous de Regás, donant una nova mostra de sa generositat ha fet ofrena a la Esglesia Parroquial d'una hermosa imatge de la Verge del Carme.

De retorn.—De retorn del seu viatje al balneari de Carlsbat (Bohemia) ha arrivat a Torroella l'ilustre patrici Comte de Torroella. Se trobá de viatje quan se tancaren les fronteres de la veína República, tinguent que sofrir grans incomoditats essent necessari tot el valor del seu prestigi per a poguer evitar una mes enutjosa dilació del terme del seu viatje.

Comiat.—Nostre bon amic D. Lluis de Llobet amb sa distingida familia ha donat fi al veraneig traslladant-se a Girona novament.

Per avui está anonciada la marcha de les distingides families Ventós i Vintró.

Bon hivern per a nostres amics i felis retorn.

Malalt.—Nostre compatrici, el distingit advocat D. Pompeu de Quintana se troba malalt a Torroella.

Fem vots per a que no tingui importancia la malaltía i siga el restabliment rápit i definitiu.

El temps.—A principis de la passada quinzena caigueren grans xafecs d'aigua sobre la vila i els seus encontorns.

Tobre Estartit i Sobrestany la pluja degenerá en pedregada. Després de les plujes foren les fortes tramontanades que 'ns visitaren obsequiant-nos amb un preludi d'hivern.

Desgracia.—Fa pocs dies un gos mossegá a una nena d'en Ivo Fuster causant-li una greu ferida a la cara, que tingueren que gurir-li. Lamentem el incident i desitjem veurer els goços fermats amb cadeñes.

S'ARRENDA la casa de la senyora Vda. de Gumá, situada en la Plaça de les Mesures. Dirigir-se a la senyora propietaria.

Desperfectes.—Durant la furiosa tempesta que's va desencadená a la nit del 29 del passat, va caure un llamp a la iglesia parroquial de Ullá, ocasionant desperfectes en el chor i al cancell.

La cullita dels raims.—Enguany la verema ha estat curta, doncs les enfermetats criptogámiques han mort no sols els raims, sino hasta els ceps. No obstant s'ha demostrat que 'ls que mes han cuidat la vinya han cullit, i aquets han sigut precisamont, els no agricultors, que acabat llur treball al taller han dedicat molts ratos a n'ella i han ensofrat i ensulfatat sovin.

SE VEN UNA CASA en esta, immillorabe i en condicions ventatjoses. Passeig del Marqués de Robert. Donarán raó an aquesta Administració.

Notari nou.—En sustitució de nostre bon amic D. Jaume Cama Cirés, ha sigut destinat per a cubrir la vacant de Torroella D. Josep Gómez, que segons tenim entés residía a Arbucias.

Tinent de carrabiners.—S'ha posesionat del seu cárrec, en aqueixa vila, el nou tinent de carrabiners D. Joan Chessa, per la vacant que deixa nostre amic D. Josep Marqués.

Rebuts.—De la interessant publicació «Lectura Popular» hem rebut els cuaderns numeros 123 Poesies d'en J. Anselm Clavé; 124, «Lo Lliri de Vespella» per Joaquim Salarich, 125 Poesies d'en Francisco Casas Amigó; 126, «Fruita de Lleida», per Manel Gayá; 127, Poesíes d' en Moliné i Brasés.

Del Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona hem rebut uns artistics cartells, reproducció dels premiats en el Concurs organitzat per aquesta entitat amb motiu de la lluita contra les mosques.

Vetllada.—Avui celebra una interessant vetllada l'Ateneu Montgrí, amb motiu de la repartició de premis del concurs d'Historia de Catalunya. Per detalls vegis el programa.

Produccions abundoses de blat. — No ens cansarem de recomanar a nostres llegidors la notable ilustració agrícola «El Cultivador Moderno» que's publica a Barcelona, de la que n'havem rebut el darrer número, que acredita ser la millor publicació nacional d'aquest genre.

Son text es com sempre notable. En un treball interessantíssim sobre'l problema cereal se fa notar els progressos realitsats aquestos últims anys, triplicant i cuatriplicant els rendiments de blat, tenint en compte els principals cuidados que deuen prodigar-se a les sembres. Com a resum d'aquest estudi, a més de la preparació de la terra, adobs, tria i selecció de llevors, senyala la conveniencia d'evitar els contratemps deguts a les humitats excessives que causen el rovell i el volc de les sembres.

A tal fi es convenient adoptar rasses de blat amb palles rigides que resisteixen el volc i bolets microscópics ocasionants del rovell i del carbó.

L'aparició de les llevors seleccionades del blat «Herald del Rhin», molt productiu, sa i rústic, amb el que s'obtenen facilment cullites de quatre mil kilógrams per hectárea, augmenta el valor práctic d'aquest treball, avalorat amb grabats interessantíssims.

Altres estudis sobre vinificació, remaderia, apicultura i molts altres, justifiquen la consideració que te entre les classes pageses tant important revista, de la que s'en envía un número franc al que el demani a l'Administració de la mateixa.

REGISTRE CIVIL

Moviment de població dels mesos d' Agost i Setembre.

Agost. — Naixements: Día 4, Josep Coderch Mascarreras; día 7, Joan Rutllán Dalmau; día 9, Pilar Marull Perich; día 17, Dolors Bonada Artigas; día 25, Miquel Aleñá Rovira; día 29, Tresa Sureda Pujadas.

Defuncions: Día 10, María Cateura Pons, 64 anys; día 11, María Ayats Costals, 1 any; día 13, Rosa Terradas Casademont, 56 anys; día 21, Pere Pagés Borrat, 70 anys; día 27, Carme Ferraró Benaset, 25 anys; día 29, Clotilda Serrallés Massaguer, 14 mesos.

Matrimonis, cap.

Setembre. — Naixements: Día 6, Joan Gusó Casamort; día 10, Joan Bordas Elías; día 12, Narcisa Calvet Corominas; día 17, N. Matarrodona Zaragoza; día 22, Pilar Bagudá Vilá; día 26, María Coll Romaguera.

Defuncions: Día 3, Margarida Puig Llorens, 75 anys; día 8, Rosa Tió Solá, 68 anys; día 17, Miquel Guilló Pujol, 79 anys; día 19, Josepa Nadal Jou, 26 anys; día 21, Joan Gusó Casamort, 15 díes.

Matrimonis, cap.

VERGES

Mestre interí. — Al iniciar-se el present curs escolar, va pendrer posessió del cárrec de Professor interí de l'Escola Nacional de la nostra vila, el jove mestre don Pere Piferrer Bás.

Al donar-li la benvinguda esperem d'ell que treballi molt i amb entussiasme per l' educació i l' ensenyança de nostre necessitat poble. Tothom li agrairá.

La reparació del pont. — Ha començat fa uns quants díes la tan desitjada i necessaria reparació del pot sobre el Ter, prop de la nostra vila.

La cosa va ara de serio i s'hi farán reformes bones i de llarga durada. Ja era hora.

Lo que sembla impossible i es intolerable, es que en tant duri la reparació, s' obligui an els carruatjes (i si no a tots, a la majoría) a passar l' aigua. A més d'ocasionar amb aixó un retrás de tres quarts o una hora an els vianants, es posa en perill la vida de persones i de besties.

Que ho diguí sinó un hortelá de La Bisbal — quin nom no recordem — que se li va negar la mula al passar el riu.

¿Perqué l'empresa no s' ha pres la molestia de construir un pont interí per en tant duri la reparació del que reparacions necessita?

La festa del Roser. — Amb la solemnitat i festeigs de costúm l'hem celebrada enguany durant quatre díes.

Com ja anunciárem, contractades foren a can «Manel» i en el Centre respectivament, les orquestres «Els Montgrins» i «Peps de Figueres», que se encarregáren de tota la part musical de la festa, que resultá lluidíssima i molt concorreguda.

Nostres estudiants. — Profitosos tots, van paulatinament acabant llurs estudis. Era air Mossén Lluis Saguer i Vilá, qui, solemníssimament, a l'iglesia de Sant Juliá de la vila, cantava sa primera Missa.

Es avui el bon amic Florenci Comas Ferrussola, qui a l'Escola Normal de Girona, fineix sa carrera amb els exercicis de Reválida Superior.

A ell i tota la seva familia li fem present la nostra més entussiasta i sencera felicitació.

La fira. — L'hem celebrada com cada any durant el día 28 del prop-passat septembre.

Molta concurrencia, i el bestiar caríssim.

An el Centre Canigó, ball d' entrada tarda i nit a cárrec de l'orquestra qu'en diuen dels «Aliats», que resultá molt concorregut.

Imp. de P. Ribas. — Palafrugell. — Teléfon 362.
Representant a Torroella: D. Eduard Vinyas, Carrer de Sant Agustí 36